

Höst- och vårbehandling mot åkerven och örtogräs i höstvete

Karin Jahr, Växtskyddscentralen, Linköping

Om försöken

Åkerven är ett problem främst på lättare jordar, men förekommer även på lite styvare jordar. En stor andel höstsäd i växtföljden, liksom reducerad jordbearbetning, gynnar förekomsten av åkerven och andra gräsogräs.

I årets försök jämförs olika preparat, preparatblandningar och spruttidpunkter. En del preparat har använts under många år, t.ex. Arelon, Boxer och Cougar. Andra är registrerade betydligt senare; Lexus, Bacara och Primus registrerades under 2002. I årets försök har de ännu ej registrerade preparaten Atlantis och Hussar ingått. Båda produkterna innehåller iodosulfuron (en sulfonylurea). Atlantis innehåller dessutom ytterligare en sulfonylurea, mesosulfuron. Behandlingarna har utförts vid två tidpunkter på hösten och vid en på våren.

I tabell 1 redovisas resultat från samtliga led 2004 och i tabell 2 redovisas en sammanställning av resultat från 2003-2004 inom ÖSFs försöksområde.

Ogräseffekt

Förekomsten av åkerven i försöken var hög, 461 resp. 429 g/m². Även förekomsten av örtogräs var hög, 374 resp. 320 g/m². Viol

var den ogräsart som dominerade. Effekten mot åkerven 2004 blev mycket god efter samtliga behandlingar förutom i led 12 och 13. I flerårssammanställningen, se tabell 2, var effekten mot åkerven mycket god efter samtliga behandlingar. Bacara och Cougar har gett klart bäst effekt mot viol, vilket även avspeglar sig i effekten mot "samtliga örtogräs". För att förstärka effekten mot baldersbrå bör en höstbehandling med Boxer kompletteras med en vårbehandling (se led 6) och Monitor blandas med Express (jämför led 14 med led 15). Skillnaden i effekt mellan att behandla på hösten eller på våren är försumbar vad gäller åkerven, under förutsättning att man väljer rätt preparat. Det finns fler preparat att välja mellan vid en höstbehandling. Vad gäller effekten på örtogräs finns en tendens i försöken till att en höstbehandling ger bästa effekt. Även här gäller att välja rätt preparat utifrån de dominerande ogräsarterna. En höstbehandling motiveras bl.a. av stor förekomst av veronika och viol. En delad behandling (höst och vår) har gett mycket god effekt mot samtliga örtogräs. Cougar + Monitor (led 7) har gett bättre effekt mot åkerven än Bacara + Hussar (led 12).

Skörderesultat

En behandling gav stora skördeökningar både 2004 (31-42 %) och 2003-2004 (35-42 %). Jämfört med resultaten för 2000-2002 (14-22 %) var det betydligt högre skördeökningar efter en behandling. Detta berodde sannolikt på grödans sämre konkurrensförmåga under 2003 och 2004 jämfört med 2000-2002. Det finns en tendens i försöken att en höstbehandling har gett en högre skördeökning jämfört med en vårbehandling. De delade behandlingarna (led 7 och 12) är i nivå med övriga ”rena” höstbehandlingar.

Skördeökningen efter en behandling var

statistiskt säker jämfört med obehandlat för samtliga led. Även mellan en del av behandlingarna förelåg en statistiskt säker skörde-skillnad, se tabell 1 och 2.

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Bekämpa på hösten om förekomsten av åkerven och viol är hög. Vänta till våren om inte optimala sprutbetingelser råder.
- Undvik sena behandlingar, framförallt med preparat som innehåller isoproturon (lättroligt).

Tabell 1. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd och ogräsvikt. Resultat från 3 försök 2004 i D- och E-län.

Försöksled	Tidp	Skörd		Ogräs rel. tal				
		kg/ha	rel.tal	Balders-brå	Förgät-migej	Viol	Åkerven	Samtl. örtogräs
1	Obehandlat	5217	100	100	100	100	100	100
2	2,5 l Arelon+1,2 l Duplosan Meko	1 +1907	137	0	18	39	6	38
3	1,5 l Cougar	1 +2049	139	0	0	0	5	3
4	1,0 l Bacara	1 +2016	139	1	1	0	4	2
5	1,25 l Bacara	1 +1964	138	1	0	0	3	2
6	2,0 l Boxer+0,35 l Bacara	1 +2060	139	10	0	0	1	8
7	0,5 l Cougar+	1						
	18,75 g Monitor+vtm	3 +2041	139	0	0	0	2	2
8	20 g Lexus 50 WG+vtm	2 +2112	140	0	0	12	5	11
9	20 g Lexus 50 WG+1,0 l Boxer	2 +2068	140	0	0	14	0	12
10	15 g Lexus 50 WG+0,5 l Bacara+vtm	2 +2182	142	0	0	1	4	4
11	250 g Atlantis+vtm	2 +1770	134	3	4	123	1	82
12	0,3 l Bacara+	2						
	100 g Hussar+vtm	3 +1927	137	0	0	0	12	3
13	200 g Hussar+vtm	3 +1638	131	0	48	59	12	41
14	18,75 g Monitor+vtm	3 +1848	135	33	15	74	2	57
15	18,75 g Monitor+1,0 tabl Express+vtm	3 +1923	137	1	0	51	10	36
16	15 g Monitor+75 ml Primus+vtm	3 +1814	135	0	0	75	4	48
Antal försök		3		1	1	3	3	3
Ogräs g/m ² i obehandlat				251	231	234	461	374

Spruttidpunkt och sprutdatum:

- 1) Höst, grödan 1-1,5 blad
- 2) Höst, grödan 2-3 blad, åkerven DC 11-29
- 3) Vår, vid tillväxtens början

Fjellskär (D) Stava, 8/10, 15/10 och 28/4.

Tuna (E) Kosack, 6/10 och 7/5.

Skänninge (E) Gnejs, 6/10 och 9/5.

LSD 5% 263 kg/ha (5%)

Ogräs

**Tabell 2. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvetete, höst och vår.
Kärnskörd och ogräsvikt. Resultat 5 försök 2003-2004 i D- och E-län.**

Försöksled	Tidp	2003-2004					
		Kärna		Ogräs, rel.tal			
		kg/ha	rel.tal	Viol	Åkerven	Samtliga örtogräs	
1	Obehandlat	4710	100	100	100	100	
2	2,5 Arelon +1,2 Duplosan Meko	1	+1870	140	35	4	35
3	1,5 Cougar	2	+1950	141	0	3	3
4	1,25 Bacara	2	+1930	139	0	2	2
5	2,0 Boxer + 0,25-0,35 Bacara	1	+1820	141	0	1	9
6	0,5 Cougar + 18,75 Monitor + vtm	1 3	+1910	141	0	1	2
7	20 Lexus 50 WG + vtm	2	+1940	141	13	4	12
8	15 Lexus 50 WG + 0,5 Bacara + vtm	2	+2000	142	0	3	4
9	200 Hussar + vtm	3	+1640	135	51	9	36
10	18,75 Monitor + 1,0 Express + vtm	3	+1890	140	53	7	40
11	18,75 Monitor + vtm	3	+1800	138	74	2	62
Antal försök		5		4	5	4	
Ogräs g/m ² i obehandlat				204	429	320	

Spruttidpunkt:

- 1) Höst, grödan 1-1,5 blad
- 2) Höst, grödan 1,5-3 blad
- 3) Våren, vid tillväxtens början

LSD 5 % 200 kg/ha (4 %)